

No falta un capítol interessant i divertit alhora: el dels renoms o motius existents o que han existit a Lloret; des de 1815, amb l'explicació corresponent a cada un.

Les oracions i fórmules conjuratives, les actituds de relació social i les formes de polidesa, les expressions referides al temps (a l'allargament del dia, la boira, els núvols, la pluja, els vents, els temporals), els jocs de paraules, els enganyatalls i les veus del carrer són altres temes dignes d'haver estat recollits.

El llibre té una segona part especial: la dedicada al parlar de Lloret. Hom n'analitza la fonètica (les variants que presenta), la morfologia i el lèxic (entre altres coses, les formes dialectals de substantius més freqüents a Lloret), els barbarismes i els mots i locucions d'ús exclusiu de la vila.

El llibre conté les anotacions musicals de les cançons, una petita, però ben escollida col·lecció de fotografies molt evocadores i uns dibuixos adients i ambientadors deguts a la ploma de Josep M. Barba i Joan Sala i Lloberas.

La cultura tradicional i el parlar de Lloret és una aportació substancial al coneixement d'un passat immediat, però, tal com deixen entendre els mateixos autors al començament, és, també, una possibilitat de comprendre el tarannà que encara pot definir el teixit social lloretenc, tot i les mixtificacions. La comparació de l'ahir i l'avui que el llibre suggereix, no deixa de produir-nos, als qui hem conegut prou elements per establir la comparació, un inevitable pessigolleig nostàlgic.

La feina que han fet l'Esteve Fàbregas i la Carme Rebollo -ja no parlem del seu mecenatge en l'edició- és positiva i el llibre resulta d'interès no sols per a la gent de la localitat sinó per als qui volen aprofundir en el coneixement de l'ànima del poble i, evidentment, del nostre país.

Joan Domènech i Moner

La Selva ja té monografia

SALAMAÑA i SERRA, Isabel; et alii.
La Selva. Estructura socio-econòmica d'una comarca heterogènia.
Col·lecció Catalunya Comarcal,
núm. 26, 1990, 351 pp.
Caixa de Catalunya, Barcelona,

La Caixa de Catalunya va iniciar al final dels anys setanta la Col·lecció Catalunya Comarcal, amb l'interès de divulgar l'estat econòmic de cadascuna de les comarques catalanes. L'objectiu era potenciar les comarques a través del coneixement de la seva realitat per tal d'aconseguir el màxim aprofitament de les capacitats que ofereixen, com a camí necessari per garantir el futur econòmic de Catalunya.

Després de vint-i-cinc números, ha aparegut La Selva. Estructura socio-econòmica d'una comarca heterogènia, realitzat per la geògrafa Isabel Salamaña i Serra, amb la col·laboració d'Arseni Gibert i Bosch, Ramon Serrasolas i Domènech, Josep M. Casas i Busquets i Lluís Motjé i Costa.

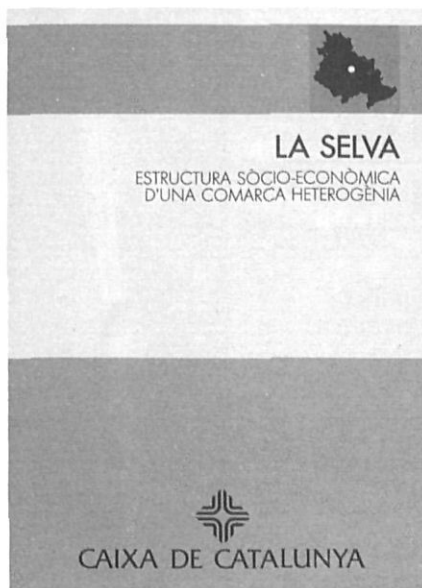
Aquesta obra hagués estat la darrera dedicada a les comarques

gironines si no fos que, amb l'aprovació de la comarca del Pla de l'Estany, es va encarregar un nou volum exclusiu per aquesta comarca, dissociada de la del Gironès on abans estava inclosa. Els exemplars referits a la Cerdanya i al Gironès es van editar l'any 1981. L'any 1983 va aparèixer el de la Garrotxa. El 1984, el de l'Alt Empordà. El 1987, el del Baix Empordà. I aquest any s'han presentat els del Ripollès i la Selva. Els diversos autors han estat bàsicament economistes, si bé hi han participat estretament els geògrafs.

Els estudis d'àmbit comarcal -entesa la comarca com un espai dimensional- possibiliten l'actuació política, econòmica i social en una àrea administrativa molt determinada, i permeten portar a terme accions específiques, determinades per les necessitats concretes del territori.

Per això, el desavantatge que trobo en la Col·lecció Catalunya Comarcal rau en la dispersió temporal que hi ha entre els volums, de manera que no es poden fer comparacions comarcals perquè cada treball es realitzà en un temps diferent, aportant dades que pertanyen a informacions d'èpoques distintes. Suposo que deu ser complicat organitzar una col·lecció d'aquesta magnitud en un curt període de temps i que les circumstàncies de cada autor marquen també la seva pauta per a la sortida al carrer de cada obra.

Aquest és el cas de La Selva. Estructura socio-econòmica d'una comarca heterogènia. Des que es

va començar a recollir informació fins que el llibre s'ha editat han passat uns anys i, per això, hi podem trobar dades de 1981, 1986 o d'altres anys, que podrien haver estat més actualitzades.

El llibre consta de deu capítols, una cloenda i un annex estadístic. El capítol 1 tracta de la delimitació de la comarca i del medi físic. Es correcta la seva brevetat per situar-nos just en el territori. El segon capítol estudia la població de la Selva, la seva evolució, difusió espacial, el creixement i les perspectives de futur. Ens diuen que la població comarcal es troba equitativament repartida entre ambdós sexes i que, per edats, s'observa un progressiu envelliment dels efectius, envelliment que no és pas tan accentuat com en la resta de comarques gironines o sobre el total de Catalunya. En les piràmides d'edats de les principals poblacions de la Selva podem veure gràficament aquest fenomen.

En els següents capítols s'anàlitzten els sectors econòmics tradicionals. En l'Agrari exposen l'aprofitament del sòl, les explotacions agràries, règim de tinença de la terra, la població pagesa, l'associacionisme, la mecanització del camp, l'agricultura, la ramaderia, la pesca i el sector forestal. És el capítol més extens, amb un criteri valoratiu molt acurat, amb taules de dades, gràfics i mapes que completen a bastament l'anàlisi del sector.

En el tractament de la Indústria, comencen destacant els antecedents històrics i els precedents de la industrialització comarcal, per detallar-nos, seguidament, l'estat actual d'aquest sector econòmic. A la comarca de la Selva es poden delimitar tres zones industrials: la vall del Ter, la plana de la Selva i el corrector de l'autopista. Malgrat l'abreujada extensió d'aquest capítol, aporta una informació molt precisa i entenedora de l'activitat del sector secundari a la comarca.

edicions **62** *Estudis i Documents 44*
408 pàgines
16 làmines

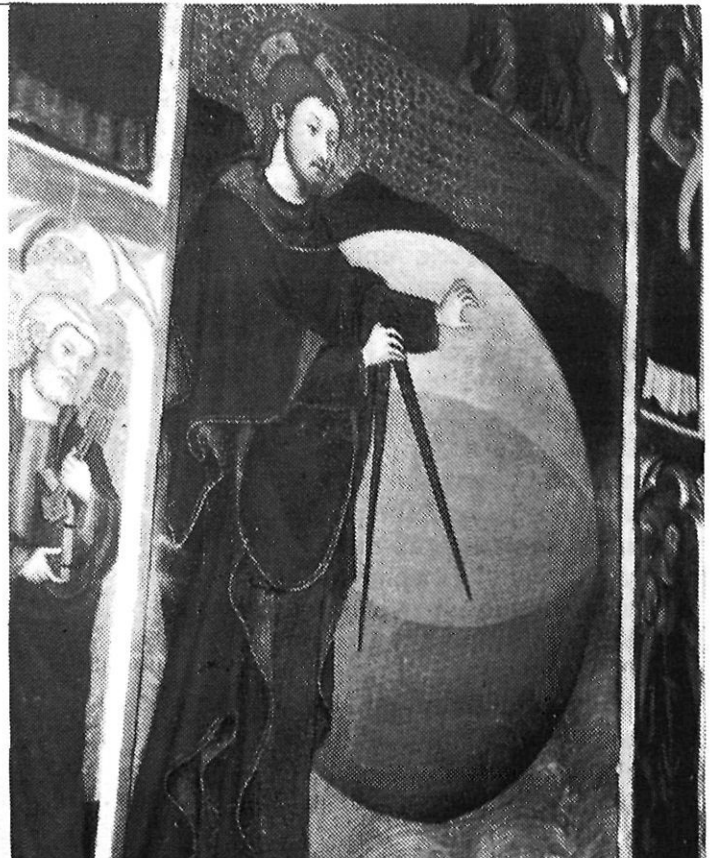
PERE SÀNCHEZ i FERRÉ

LA MAÇONERIA A CATALUNYA

1868-1936

Una anàlisi exhaustiva i il·luminadora sobre la implantació de la maçoneria a casa nostra, la seva importància i el seu desenvolupament posterior.

De venda a totes les llibreries

En parlar de turisme, remarquen la pèrdua d'identitat dels municipis costaners, la seva despersonalització paisatgística i socio-cultural. Postulen, doncs, per una racionalització dels recursos turístics com a font de riquesa comarcal, que aprofiti els contrastos físics i econòmics que la caracteritzen. En analitzar els serveis econòmics -el comerç i la banca-, es demostra que la situació financera comarcal és del tot favorable.

Els capítols 7 i 8 tracten de les finances municipals i dels equipaments socials -escolar i sanitari-, respectivament.

Els dos darrers capítols podríem dir que són de "denúncia": la deficient accessibilitat entre els diferents municipis (bàsicament sols s'han potenciat les comunicacions a la costa per la seva vocació turística) i la necessitat de conservar els espais naturals (sobretot el Montseny, el volcà de la Crosa i els estanys de Sils).

Com a cloenda, els autors remarquen, com a primer tret característic, que la Selva és una comarca heterogènia, rica en contrastos geogràfics i econòmics. Aquesta diversitat comarcal dificulta la visió global de l'àrea territorial, en la qual s'hi poden diferenciar tres grans espais socio-econòmics:

- un espai de vocació turística (a la costa)
- l'espai industrial (a la plana interior)
- l'espai rural (a la muntanya)

Deixen clar que la seva intenció, en escriure el llibre, no ha pas estat fer pronòstics i, menys encara, propostes d'actuació. Per aquest motiu ens trobem amb una obra que descriu l'estat actual de la realitat socio-econòmica de la comarca, amb la màxima aportació de dades objectives, amb un rigor metodològic i formal ben considerable.

No obstant, aquesta científicitat podria aturar l'interès del lector

mitjà o poc avesat a lectures econòmiques, però crec que el text es fa molt entenedor i que les taules, gràfics i mapes ajuden considerablement a la ràpida comprensió dels temes.

Recomano vivament la lectura de La Selva. Estructura socio-econòmica d'una comarca heterogènia, no sols als selvatans, per descomptat sinó a totes aquelles persones que tenen interès en conèixer la realitat que es viu al país, perquè en el llibre hi trobaran característiques, situacions i fets que es repeteixen també en altres de les nostres contrades.

Marta Ministral i Masgrau

LLIBRES D'HISTÒRIA DE MONTSERRAT

Benet Ribes **Història de Montserrat**

a cura de Francesc Xavier Altés, amb la col·laboració de Josep Galobart

Textos i estudis de cultura catalana, 19

Una obra totalment desconeguda i d'un enorme interès per a la història de Montserrat, escrita al final del segle XVIII per a Francisco de Zamora.

Anselm M. Albareda **Sant Ignasi a Montserrat**

Biblioteca Abat Oliba, 90

Nova edició d'una obra clàssica del pare Albareda, amb una introducció i complements a cura de Josep M. Soler, presentada en l'escaïença del cinquè centenari del naixement de sant Ignasi de Loiola i del quart centenari de la dedicació de la basílica de Montserrat.

PUBLICACIONS DE L'ABADIA DE MONTSERRAT

Distribució: L'Arc de Berà - Centre Difusor d'Edicions Catalanes
Llull, 10, 14 - Tel. 300 32 51 / 300 33 00 - 08005 Barcelona